

یاران روحانی

با تقدیم تحیات امنع ابھی

برنامه پیشنهادی که تقدیم حضورتان می‌گردد به تأمل بر یکی از اساسی‌ترین تعالیم مبارکه آئین بهائی اختصاص یافته و سعی دارد هر یک از ما را هرچه بیشتر با این تعلیم مبارک آشنا سازد و به اهمیت توجه به آن متذکر دارد. همانطور که میدانیم (تحریر حقیقت) از جمله لوازم ضروری برای کشف حقیقت است که ما بهائیان در جمیع امور به رعایت آن دعوت شده ایم. به فرموده حضرت عبدالبهاء:

"حقیقت گوهر گرانبھائی است که در صدف امکان محجوب و مستور مانده." و راهی که این گوهر را دست یافتنی مینماید و سبب می‌گردد که بتوانیم در هر امری جانب انصاف را رعایت نمائیم، جستجو کردن است که این خود شرایط و خصائصی را می‌طلبد که تا حدی سعی گردیده در این برنامه در خصوص آن با یکدیگر گفتگو نمائیم. امید آنکه با مطالعه این مجموعه و تأمل برمندرجات آن بتوانیم همواره در جمیع امور منصفانه طالب حقیقت باشیم.

در پناه حق مؤید باشید

حضرت عبدالبهاء میفرمایند:

زَنهار زَنهار پیروی تعصبات و اغراض ننمائید. همیشه در امور منصف باشید، تحری حقیقت نمائید.

امر و خلق ج ۲ ص ۱۳۵

عنوان: طالب حقیقت باشیم

قسمت روحانی

۱- مناجات شروع

۲- مناجات دوم

۳- بیانات مبارکه حضرت بهاءالله

۴- لوح مبارک حضرت عبدالبهاء (علت عدم وصول به حقیقت)

۵- صفات متحری حقیقت

قسمت اداری

۶- چگونه حقیقت را بیابیم؟

۷- انسان واجب است که طالب کشف هر حقیقتی باشد

۸- تحری بی قید و شرط

۹- اهمیت یادگیری شیوه ها و مهارت های نظام مند تفکر

۱۰- شور و مشورت

چگونه میتوانیم در همه امور زندگی طالب حقیقت باشیم؟

۱۱- برنامه نونهالان و نوجوانان عزیز

قسمت اجتماعی

۱۲- انس و الفت

۱۳- مناجات خاتمه (به انتخاب جمع)

۱- مناجات شروع

هُوالله

ای پروردگار و با کمالِ حُب و وفاق حاضر شدند، خدایا رویها را منور کن، ارواح را به بشارت کبری مُسْتَبَشِّر فرما، چشمها را به مشاهده آیاتِ هُدی روشن کن و گوشها را به استماع ندای اعلیٰ مُلتدِّ فرما. پروردگارا، خطا کاریم تو مَغفرت کن، گنه کاریم تو عفو فرما، در پناه خود پناه ده، نُقصان را به عُفران کامل کن، این نفوس را از عالمِ اوهام بَرهان و به حقیقت دلالت بِنما تا تَحَرّی حقیقت کنند، از عالمِ ناسوت دور شوند و به عالمِ مَلکوت نزدیک گردند، از جهانِ ظُلمانی به فضای نورانی در آیند، از ظُلَماتِ اِمکان بَرهان و به اَنوارِ لامکان مُنور فرما، مَظاهرِ اَنوار کن و مَطالعِ اثمار نما، از غیر بیزار فرما و مُطالعِ بَر اَسرار نما. ای پروردگار، تو آمرزگاری و دانا، تو بخشندهای و توانا و توئی قادر و بینا.

ع ع

مناجاتهای چاپ آلمان ص ۲۰۵

هُوَالله

ای خداوندِ مهربان، بصیرت‌ها را روشن کن، گوش‌ها را شنوا نما، دل‌های مُرده را زنده کن، نفوسِ خواب را بیدار نما. خداوند ما را از هر قیدی آزاد فرما و به جهانِ نا محدود خویش دلالت کن. خداوند، عنایتی فرما که تو را بشناسیم و عاشقِ جمالِ تو باشیم، جویایِ شمسِ حقیقت باشیم، از هر اُفقِ طالع شود. طالبِ رَاحَةُ طَیِّبه باشیم، از هر کُلِّ انتشار یابد. خداوند ما را از عالمِ مَحْدودِ نجات ده و به جهانِ نا محدودِ خویش رسان، تا در سَبیلِ تو سُلوکِ نمائیم، جستجوی تو نمائیم و مشاهده‌ی جمال و کمالِ تو کنیم. توئی بخشنده، توئی مهربان، توئی قادر و توانا. ع ع

مناجاتهای چاپ آلمان ص ۳۳۶

۳-بیانات مبارکه حضرت بهاءالله

لزوم تحری حقیقت

" انسان چون به مقام بلوغ فائز شد، باید تفحص نماید و متوکلّاً علی الله و مقدساً عن الحُبّ و البُغض در امری که عباد به آن متمسکند، تفکر کند و به سَمع و بَصَر خود بشنود و ببیند. چه اگر به بَصَر غیر ملاحظه نماید از مشاهده تجلیات انوار نیرِ عرفان الهی، محروم ماند. احزاب مختلفه در عالم موجود و هر حزبی خود را حق دانسته و میدانند بقوله تعالی " کُلُّ حَزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ.."

امر و خلق ج ۳ ص ۴۰۸

شرایط تحری حقیقت

"سالکین سبیل ایمان و طالبین کُؤوس ایقان، باید نفوس خود را از جمیع شئونات عَرَضیه پاک و مقدّس نمایند، یعنی گوش را از استماع اقوال و قلب را از طُنُونات مُتعلّقه به سُبُحات جلال و روح را از تعلّق به اسباب ظاهره و چشم را از ملاحظه کلمات فانیه و متوکلین علی الله و مُتوسّلین الیه، سالک شوند تا آنکه قابل تجلیات اشراقات شمس علم و عرفان الهی و محل ظهورات فیوضات غیب نامتناهی گردند، زیرا اگر عبد بخواهد اقوال و افعال و اعمال عباد را از عالم و جاهل میزان معرفت حق و اولیای او قرار دهد، هرگز به رضوان معرفت ربّ العزّه داخل نشود و به عُیون علم و حکمت سلطان احدیت، فائز نگردد..."

آیات الهی ج ۱ ص ۳۴۲

۴- لوح مبارک حضرت عبدالبهاء(علت عدم وصول به حقیقت)

هوالله

ای جان پاک، حقیقت، گوهر گرانبھائی است که در صدف امکان محجوب و مستور مانده و مخفی و مکتوم گشته. ولی از لطافت و صفا و درخشندگی و ضیاء زائذالوصفی که دارد، پرتو شعاعش بر محیط صدف از نفس مرکز تابیده و به جزئی انعکاس درخشیده، ابصار، خیره آن شعاع گشته و عقول شیفته آن انعکاس. لهذا خلق عالم تحرّی حقیقت در محیط امکان نمایند نه مرکز و چون نیابند، اسیر ملال گردند و قرین و بال شوند. پس شکر کن که لطف حق تو را از محیط به مرکز دلالت فرمود و از زجاج به سراج هدایت کرد؛ از سراب بیزار نمود و به شهد ناب و چشمه حیات راهنمایی کرد. لهذا باید این جام صهبای الهی را دست گیری و بازار غافلان را شکست دهی و این جواهر معانی را بر کل نثار نمائی. و البهء علیک. ع

(اخبار امری، مهر - آبان ۱۳۳۸)

۵-صفات متحرّی حقیقت

حضرت عبدالبهاء میفرمایند:

و چون این مقام تحرّی حقیقت است و جستجوی واقع، مقامی است که تشنه جان سوخته، آرزوی آب حیات نماید، ماهی مضطرب، به دریا رسد، مریض، طبیب حقیقی جوید و به شفای الهی فائز شود. قافله گمگشته به راه حق پی برد و کشتی سرگشته و حیران به ساحل نجات رسد لهذا طالب باید متّصف به چند صفات باشد اولاً باید که مُنصف باشد و مُنقطع از ماسوی الله و قلبش به کلی به افق اعلی توجه کند و از اسیری نفس و هوی نجات یابد، زیرا اینها همه مانع است و از این گذشته، تحمّل هر بلائی لازم است و باید در نهایت تقدیس و تنزیه باشد و از حُب و بُغض جمیع ملل عالم بگذرد. چه که یَحتمل، حُبش به جهتی، مانع از تحقیق جهت دیگر شود و همچنین بُغض به جهتی، شاید مانع از کشف حقیقت آن شود.. این مقام طلب است. طالب باید به این اخلاق و اطوار باشد و تا به این مقام نیاید ممکن نیست که به شمس حقیقت پی برد

امر و خلق ج ۱ ص ۲۵

۶-چگونه حقیقت را بیابیم؟

اگر بخواهیم حقیقت را بیابیم باید ترک تعصبات و آراء لایسمن ولا یُغنی نمائیم دیده‌ای بینا و عقل سلیم لازم. اگر کأس وجودمان مملوّ از اغراض نفسانیّه باشد، دیگر برای ما حیات نجاتی نماند. و چون گمان میکنیم که خود بر حق هستیم و سائرین بر باطل، این اعظم مانعی است در سبیل اتّحاد، و اگر طالب حقیقتیم، اتّحاد اس اساس است ... هیچ حقیقتی ضدّ و مخالف با حقیقت دیگر نیست. نور محبوبست، در هر زجاج بدرخشد. گل محبوبست در هر زمین که بروید. ستاره روشن است، خواه از شرق، خواه از غرب بدرخشد. نباید تعصّب داشت بلکه باید عاشق شمس حقیقت شد از هر افقی طالع شود. همان نور حقیقت الهی که در مسیح مُشرق بود در موسی و بودا نیز مُشرق. اینست مقصود از تحرّی حقیقت باید آنچه شنیده‌ایم بگذاریم و آنچه مانع وصول به حقیقت است برطرف سازیم. نباید بر ما گران آید حتی اگر لازم شود، تربیت را از سر گیریم. نباید تعلق ما نسبت به دینی و یا شخصی سبب احتجاب ما گردد و مقید به تقلید شویم. باید از این قیودات آزاد شویم و با حرّیت فکر، تحرّی کنیم تا حقیقت جلوه نماید و به مقصود رسیم "

بهاءالله و عصر جدید ص ۷-۲۲۶

و در بیانی دیگر میفرمایند:

"ذهن مُتحرّی و مُحَقَّق، زنده و پاینده است و ذهن بی اعتنا و بی توجّه، ناشنوا و مرده است. اهل علم، مظهر حقیقی و شاخص واقعی عالم بشری، موقف، وضعیت و وقایع آن است. هیأت اجتماعی بشریه را مطالعه کند، مسائل اجتماعی را درک نماید و بافت و شبکهٔ مدنیت را ایجاد نماید... بدون مبانی تحقیق و تتبع، توسعهٔ مُستحیل و محال."

ترجمه - خطابه حضرت عبدالبهآء، ۲۳ آوریل ۱۹۱۲

۷- انسان واجب است که طالب کشف هر حقیقتی باشد

اول امری که نفوس به آن مُکَلَّفند، تحقیق و تحرّی در حقایق امور است. انسان واجب است که طالب کشف هر حقیقتی باشد تا به هر رمزی پی برد و هر مشکلی را آسان نماید. چه که عالم خلقت بحریست بیکران و در عمق آن لثالی و جواهر گرانبهاء، مستور. چون تعمّق و تحرّی شود، از حقائق و دقائق امور اطلاعات مفیده حصول پذیرد و نتایج عظیمه مشهود گردد."

بدائع الاثار ج ۲ ص ۲۹۸

۸- تحرّی بی قید و شرط

بیت العدل اعظم الهی میفرمایند:

جامعه بهائی نیز باید بنوبه خود یادبگیرد که در برابر بینشهای جدید به روشی متعادل پاسخگو باشد، و از افراط و تفریط که منجر به پذیرش آسان یا رد عجولانه می گردد، اجتناب نماید. اولی، در طلب تغییرات بنیادی در عقیده یا عملکرد براساس درک جانبدارانه از مفاهیمی می باشد که در ارتباط با نصوص به درستی کشف نشده اند. دومی، حاصل رد متعصبانهٔ آراء جدید است که موجب بروز ضد روشنفکری، ظلم و ناروا می باشد. همانطور که در نامه ای از جانب بیت العدل اعظم فرموده اند: "در ادوار گذشته مؤمنین معمولاً به دو بخش مخالف و مُتخاصم مُتقسم می گردیدند: افرادی که کورکورانه ظاهر آیات را پیروی می نمودند، و گروهی که در همهٔ مسائل شک نموده آن را مورد سؤال قرار می دادند. مانند هر گونه امر افراطی هر دو راه می تواند به خطا منجر شود. حضرت ولی محبوب امرالله مرقوم داشته اند: که دیانت بهائی... تحرّی بی قید و شرط به دنبال حقیقت را اول فریضهٔ پیروان خود محسوب می دارد. اهل بهاء باید با بصیرت و آگاهی از امر الهی تبعیت نمایند، شکی نبوده و نیست که به منظور وصول بدین مرحله از بلوغ مرتکب اشتباهاتی خواهند گشت که همهٔ افراد ذی مدخل باید با صبر و بردباری و تواضع و فروتنی سعی نمایند اینگونه امور، موجب اختلاف و تفرقه بین جمع یاران نشود." در مکتوب مشابهی اشاره می فرمایند: "بیت العدل اعظم موافقند که بسیار مهم است یاران علی الخصوص نفوسیکه در مؤسسات امریه مسئولیتهایی را عهده دار می باشند با آرامی و صبر و بردباری و وسعت فکر نسبت به نظریات مخالف دیگران با خود واکنش نشان دهند و همواره متذکر باشند که قاطبهٔ اهل بها در دبستان الهی مشغول تحصیل بوده، سعی می نمایند با وضوح بیشتری تعالیم الهیه را فرا گیرند تا آن را با ایمان و ایقان در حیات خود پیاده نمایند و هیچ فردی نمی تواند ادعا نماید که به فهم و ادراک کامل این ظهورالهی واصل گشته است."

پیام مورخ ۱۸ جولای ۱۹۷۹

۹-اهمیت یادگیری شیوه ها و مهارت های نظام مند تفکر

تا چه حد آموزش و یادگیری شیوه ها و مهارت های نظام مند تفکر و اندیشه برای ما بهائیان اهمیت دارد؟ از جمله مهمترین تعالیم دیانت بهائی لزوم تفکر و تأمل در امور و جنبه های مختلف حیات مادی و معنوی انسان است. بنا به فرموده حضرت عبدالبهاء " اول اساس بهاءالله تحرّی حقیقت است. " یکی از جنبه های مهم تحرّی حقیقت، تأمل و تفکر و مشورت است. کشف حقیقت و تمیز درست از نادرست و سره از ناسره و تصمیم گیری و ارزیابی، یکی از مهمترین ابعاد لحظه به لحظه زندگی ما است. بر این اساس می توان دید که هیاکل مقدسه دیانت بهائی به کرات بهائیان را به تفکر و تأمل و کشف حقیقت چه به صورت فردی و چه به صورت جمعی دعوت کرده اند. در آثار بهائی تفکر و تعمق بر آثار الهی به عنوان یکی از ارکان رشد روحانی افراد مطرح گردیده است. بنابراین تفکر و تأمل ابزاری بسیار مؤثر و تأثیر گذار برای رسیدن به حیات بهائی می باشد.

از آنجایی که دیانت بهائی در پی بنای نظامی نوین در جهان می باشد، لازمه ایجاد یک نظم جدید و تمدن بدیع تغییر و تحوّل اساسی در اندیشه ها و تفکرات انسان است. امر الهی مملو از افکار و بینش های جدید و نظرگاه ها و جنبه های تازه ای است که درک و فهم، کسب و به کارگیری آنها در ابعاد فردی و اجتماعی به رشد و توسعه منجر می گردد. یکی از اساسی ترین جنبه های امر الهی و یکی از اقدامات مهم جامعه بهائی، رشد و توسعه افراد، مؤسسات و جوامعی است که قابلیت تولید، بکارگیری و انتشار دانش و معرفت را دارا باشند. برای رسیدن به این اهداف و کوشش در جهت پیشبرد فرایند جامعه سازی و ایجاد تمدن مبتنی بر تعالیم حضرت بهاءالله توجه به الگوی مشورت، عمل و تفکر امری حیاتی است. آثار مقدسه دیانت بهائی مملو از دعوت و تشویق انسان ها به تفکر و تأمل فردی و گروهی و مشورت و نیز اقدام و عمل است. به همین خاطر مهارت تولید اندیشه های درست و کارآمد که بتوانند به نحوی موجه و مستدل ارائه گردند، اهمیت می یابد.

البته تفکرات و اندیشه های انسان همیشه در خطر دچار شدن به آفات و امراض و خطاهای تفکری قرار دارد و انسان ممکن است به راحتی دچار سوء تفاهم، تعصب، خطای شناختی، سوگیری و اندیشه نادرست گردد و از حقیقت و واقعیت دور گردد. البته بسیاری از اوقات این آفات و امراض به راحتی قابل تمیز و تشخیص نیستند. به همین خاطر لازم است ما بوسیله یادگیری نظام مند و سیستماتیک مهارت ها، روش ها و شیوه های اندیشیدن خطا های فکری خود را به حداقل رسانده و با یادگیری آنها کیفیت تفکر فردی و جمعی خود را افزایش و ارتقاء دهیم و به این ترتیب بتوانیم در رشد و تکامل مادی و روحانی خود و دیگر انسان ها به نحو بهتری عمل نماییم.

کانال سفینه عرفان